

Резюме на годишния доклад за 2025 г.

През 2025 г. ЕБО осъществява дейността си в обстановка, характерна с облекчаване на финансовите условия, продължаващи геополитически напрежения и ускоряващи се технологични промени. На този фон Органът постави опростяването в центъра на своята програма: рационализиране на правилата, отчетността, използването на данни и вътрешните процеси, като същевременно премина от предимно регулиращи функции към повече практически надзор и контрол, по-специално в рамките на новите регламенти DORA и MiCA.

Банките от ЕС/ЕИП запазиха устойчивост през цялата година. Силните капиталови и ликвидни позиции, високата рентабилност и стабилизирането на пазарите на труда и недвижимите имоти стимулираха общото качество на активите. Стрес тестът в целия ЕС от 2025 г. потвърди, че банките могат да поддържат капиталови коефициенти над минималните изисквания дори при много неблагоприятен сценарий. Същевременно ЕБО предупреди за наличието на постоянни уязвимости, включително натиск върху пазара на търговски недвижими имоти, геополитически рискове и нарастващи киберзаплахи, предизвикани от бързата цифровизация на финансовите услуги и нарастващата зависимост от важни доставчици, които не са част от ЕС.

Бяха постигнати значителни успехи в опростяването и укрепването на Единната нормативна уредба на ЕС в подкрепа на усилията за опростяване в целия ЕС. Въз основа на доклада си за ефективността на регулаторната и надзорната рамка ЕБО разработи основни елементи от пакета „Базел III“, отбеляза напредък в работата по кредитния, пазарния и оперативния риск и преразгледа сроковете за оповестяване на информация, свързана с ЕСУ. Принципът на пропорционалност беше допълнително усъвършенстван, като бяха облекчени изискванията за по-малките и несложни институции и бяха коригирани плановете в редица области, за да се вземат предвид промените в законодателството и програмата за опростяване. Освен това ЕБО продължи да подпомага създаването на нови регулаторни рамки, включително преработената директива за платежните услуги и преработения регламент относно платежните системи, регламента за централните депозитари на ценни книжа и пакета за секюритизациите, с което да се гарантира, че регулаторните продукти запазват своята съгласуваност, ефективност и практичност.

През годината беше отбелязан значителен напредък в модернизирането на инфраструктурата за данни на ЕС. Откриването на центъра за данни по стълб 3 централизира пруденциалното оповестяване за стотици банки и засили прозрачността по отношение на надзорните органи, пазарите и обществеността. В същото време Европейският портал за достъп до данни разшири обхвата на споделените набори от данни и аналитичните инструменти, с което се укрепി общата стратегия на ЕБО в областта на данните. Освен това Органът направи крачки напред в областта на ЕСУ с публикуването на първия си информационен панел за ЕСУ рисковете и продължи работата по разработването на регулярен стрес тест за климата, с което се гарантира, че рисковете, свързани с климата и околната среда, са отразени в очакванията на надзорните органи.

Съгласно DORA и MiCA, ЕБО пое без колебание новата си роля на надзорен орган. След навременното приемане на всички технически стандарти по DORA и MiCA, ЕБО и останалите

европейски надзорни органи създадоха управленски структури, методологии, ИТ системи и рамки за съвместни проверки в областта на оперативната устойчивост на цифровите системи и надзора върху криптоактивите. В съответствие с DORA бяха определени деветнадесет трети страни критични доставчици на услуги в областта на ИКТ, с което се даде начало на дейностите по непрекъснат надзор и се подсили способността на ЕС да наблюдава и ограничава системните рискове в областта на ИКТ. В съответствие с MiCA, ЕБО приключи надзорните процедури за издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на значими токени за електронни пари, изгради капацитет за надзор и подготви националните органи за по-хармонизиран надзорен подход съобразно развитието на пазарите на криптоактиви.

Освен това ЕБО засили защитата на потребителите и съдейства за прехода на ЕС към нов орган за борба с изпирането на пари (ОБИП). ЕБО въведе регламента за незабавните плащания, публикува доклада си за тенденциите в потреблението и постави началото на координирани информационни кампании относно измамите с криптоактиви и в областта на цифровите финанси, което е израз на засилената ангажираност към образоването на потребителите и надзора върху поведението.

Накрая, ЕБО задълбочи сближаването на надзорните практики в държавите членки чрез партньорски проверки, надзорни приоритети, сравнителни анализи, обучение в областта на надзора и засилено сътрудничество с партньори от ЕС и на международно равнище. Тези усилия допринесоха за постигането на устойчиви резултати в областта на надзора и затвърдиха позицията на ЕС в глобалните дискусии по въпросите на финансовото регулиране.